

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
GARDA NAȚIONALĂ DE MEDIU
COMISARIATUL JUDEȚEAN GALAȚI

Către: INSTITUȚIA PREFECTULUI JUDEȚUL GALAȚI

În atenția: Doamnei Prefect *Andreea-Anamaria NAGGAR*

Referitor la: adresa nr. 5083/05.06.2024 - Informare cu privire la salubritatea localitatilor din judetul Galati. Situatii deosebite, masuri dispuse

În anul 2023, Comisariatul Județean Galați al Gărzii Naționale de Mediu a efectuat controale tematice planificate dispuse la nivel național pentru verificarea stadiului de realizare a măsurilor prioritare de guvernare privind gestionarea deșeurilor municipale (conform Planului Național de Gestionare a Deșeurilor) și a stării de salubritate a localităților - acțiuni incluse în Planul Anual General de Activități stabilit de Garda Națională de Mediu.

Perioada controlată a fost anul anterior, fiind verificate atât unitățile administrativ teritoriale cât și operatorii de salubritate, serviciile de salubritate comunale, operatorii stațiilor de sortare, compostare și tratare mecano-biologică și operatorii depozitelor de deșuri municipale din județ; de asemenea, în baza tematicii transmise a fost verificat modul de realizare a componentelor proiectului *Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Galați*.

Conform Planului de acțiuni transmis, s-au verificat:

1. modul de implementare a Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, aprobat prin HG nr. 942/2017 privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor, respectiv:
 - identificarea UAT-urilor care nu au beneficiat de servicii de salubritate;
 - gradul de acoperire cu servicii de salubritate;
 - implementarea sistemelor de colectare separată de către UAT-uri, respectiv, existența punctelor de colectare și dotarea corespunzătoare a acestora;
 - asigurarea și respectarea programelor (graficelor) de colectare separată, cel puțin pentru deșeurile de plastic, hârtie, metal și sticlă din deșeurile municipale;
 - atingerea nivelului de pregătire pentru reutilizare și reciclare (care este de minimum 50% din masa totală generată, minim pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere);
 - utilizarea sistemelor de colectare separată a deșeurilor de către generatori (inclusiv populație);
 - transportul separat (fără a fi amestecate) a deșeurilor colectate separat de la generatori;
 - verificarea îndeplinirii țintei de reducere a cantității de deșuri municipale depozitate de către UAT-uri, pentru anul 2022;
 - trasabilitatea deșeurilor municipale de la generator la instalația de valorificare/eliminare.
2. modul în care sunt respectate prevederile OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare - au fost verificate aspecte privind:

- modul în care se asigură colectarea separată cel puțin pentru deșeurile de hârtie, plastic, metal și sticlă;
 - atingerea nivelului de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din masa totală generată, minim pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere sau, după caz, din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deșeurii sunt similare deșeurilor care provin din gospodării;
 - dacă au fost incluse în caietele de sarcini și în contractele de delegare a gestiunii serviciului de salubritate, tarife distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate pentru gestionarea deșeurilor;
 - dacă au fost stabiliți și incluși în caietele de sarcini, în contractele de delegare a serviciului de salubritate și în regulamentele serviciului de salubritate, indicatori de performanță pentru fiecare activitate din cadrul serviciului de salubritate și penalități pentru nerealizarea lor;
 - implementarea instrumentului „plătește pentru cât arunci,” bazat pe unul sau mai multe dintre următoarele elemente: volum, frecvența de colectare, greutate, saci de colectare personalizați;
 - dacă au fost stabilite și aprobate pentru beneficiarii serviciului de salubritate, tarife/ taxe distincte pentru gestionarea deșeurilor și sancțiuni ce se vor aplica în cazul în care beneficiarul serviciului nu separă în mod corespunzător cele două fluxuri de deșeurii;
 - includerea în tarifele/ taxele practicate a contribuției pentru economia circulară;
 - modul de organizare/ gestionare/ coordonare a activității de colectare a deșeurilor provenite de la lucrări pentru care nu este necesară emiterea unei autorizații de construire/ desființare, cât și a deșeurilor provenite de la lucrări de construcții abandonate pe teritoriul administrativ;
 - modul de colectare/ reciclare a biodeșeurilor;
 - respectarea obligațiilor privind urmărirea și asigurarea îndeplinirii prevederilor din PJGD și din programele de prevenire a generării de deșeurii;
 - desemnarea unei persoane din rândul angajaților proprii pentru urmărirea și îndeplinirea obligațiilor legale privind gestionarea deșeurilor prevăzute de legislația în vigoare;
 - asigurarea colectării separate, transportului, neutralizării, valorificării și eliminării finale a deșeurilor;
 - asigurarea spațiilor necesare pentru colectarea separată a deșeurilor, dotarea acestora cu containere specifice fiecărui tip de deșeu, inclusiv a centrelor înființate potrivit reglementărilor legale pentru a oferi populației posibilitatea de a se debarasa, fără plată, de deșeurii de hârtie și carton, sticlă, metal, materiale plastice, lemn, textile, ambalaje, deșeurii de echipamente electrice și electronice, deșeurii de baterii și acumulatori, ulei vegetal uzat și deșeurii voluminoase, inclusiv saltele și mobilă;
 - asigurarea spațiilor necesare pentru colectarea separată a deșeurilor periculoase provenite de la populație;
 - informarea locuitorilor asupra sistemului de gestionare a deșeurilor, inclusiv cu privire la centrele menționate anterior, modalității de selectare a deșeurilor, calendarului de ridicare a acestora.
3. modul în care sunt respectate prevederile Ordinului nr. 864/2019 privind desfășurarea de controale pentru identificarea depozitărilor ilegale de deșeurii la nivel național, în cadrul caruia au fost verificate amplasamentele identificate în urma controalelor efectuate anterior și amplasamentele noi identificate sau semnalate prin sesizări, apariții mas-media sau consultarea aplicației Google Earth.

Au fost verificate și amplasamentele fostelor depozite rurale, care au avut cu termen de închidere anul 2009.

4. modul în care sunt respectate prevederile OUG nr. 196/2005 privind Fondul de mediu - depunerea la Administrația Fondului de Mediu a declarațiilor privind contribuția de 50 lei/tonă care se plătește în cazul neîndeplinirii obiectivului anual de reducere a cantității de deșuri eliminate prin depozitare finală.
5. modul de realizare a măsurilor stabilite la controalele anterioare.

În urma controalelor efectuate în anul 2023 au fost constatate neconformități privind:

- lipsa/ nerespectarea graficelor de colectare a deșeurilor;
- neintroducerea în caietele de sarcini, în contractul de delegare a gestiunii serviciului de salubritate și în regulamentul serviciului de salubritate a indicatorilor de performanță, astfel încât să fie atinse obiectivele de reciclare, condiții de monitorizare și control, sancțiuni în cazul în care operatorul de salubritate nu asigură indicatorii de performanță;
- implementarea sistemului de colectare separată a deșeurilor generate (pe domeniul public cât și de la generatori - inclusiv populație) - având în vedere că, în general, nu se pun la dispoziția populației recipiente de colectare separată a deșeurilor reciclabile; existența punctelor de colectare, dotarea și utilizarea acestora;
- depozitarea deșeurilor de diverse categorii pe amplasamente neautorizate - în urma controalelor realizate au fost identificate amplasamente cu deșuri abandonate și depozitate ilegal;
- neimplementarea sistemului „plătește pentru cât arunci”, bazat pe unul din elementele: volum, frecvența de colectare, greutate, saci de colectare personalizați;
- neintroducerea contribuției pentru economia circulară în tarifele/ taxele aplicate pentru gestionarea deșeurilor destinate a fi eliminate prin depozitare, rezultate din aplicarea indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte, neatingerea indicatorilor de performanță, inexistența tarifelor/ taxelor distincte pe categorii de deșuri;
- neatingerea de către UAT-uri a nivelului de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din masa totală generată, minim pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere;

La nivel de județ, nivelul de pregătire pentru reutilizare și reciclare a fost în anul 2022 de 10,66% - deci, cu mult sub țintă, concluzia fiind că administrațiile publice locale nu dețin sisteme de colectare eficiente care să asigure colectarea separată, pe fracții, a deșeurilor generate.

- 10 UAT-uri au înregistrat procente de atingere a țintei sub 1% ; dintre acestea, 2 UAT-uri nu au predat deșuri reciclabile;
- 34 de UAT-uri au înregistrat procente de atingere a țintei sub 10% ;
- 10 UAT-uri au înregistrat procente de atingere a țintei sub 20%
- gestionarea deșeurilor de construcții și demolări generate la nivelul comunelor - din verificările făcute rezultă că nu toate localitățile dețin locații stabilite prin Hotărâri de Consilii Locale în vederea folosirii deșeurilor inerte ca material de umplutură în vederea rambleierii;

Menționăm însă, că majoritatea UAT-urilor nu țin cont de obligațiile pe care le au conform OUG nr. 92/2021 privind gestionarea deșeurilor, modificată, potrivit cărora deșeurile inerte folosite la rambleierea unui teren trebuie să fie inerte/ nepericuloase și supuse în prealabil unui proces de concasare/ sortare/ prelucrare, astfel încât să fie folosite în locul altor materiale naturale.

Nici un UAT nu deține instalații de concasare deșeurilor inerte.

- gestionarea deșeurilor verzi provenite de pe domeniul public - în urma verificărilor făcute, s-a constatat că acest tip de deșeu este stocat în amestec cu alte tipuri de deșeurilor.

Menționăm că - întrucât, prin proiectul SMID, în județul Galați nu sunt prevăzute investiții pentru colectarea și tratarea deșeurilor biodegradabile - se recomandă încurajarea compostării individuale a acestora în gospodării.

- incendierea deșeurilor ;
- nerealizarea măsurilor stabilite în controalele anterioare.

Ca urmare a neconformităților constatate, s-au stabilit măsuri corective, cu termene realiste, în vederea conformării cu prevederile legislației în vigoare; exemplificăm:

- întocmirea și respectarea graficului de colectare a deșeurilor municipale și reciclabile;
- asigurarea recipientilor de colectare separată, atât pe domeniul public cât și pentru populație, cel puțin pentru fracțiile plastic, hartie/ carton, metal și sticlă din deșeurile municipale amestecate;
- salubritatea zonelor identificate cu depozitari necontrolate de deșeurilor, transportul și predarea acestora către operator autorizat; monitorizarea suplimentară a zonelor identificate;
- luarea măsurilor necesare în vederea atingerii nivelului de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din masa totală generată, minim pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere;
- implementarea instrumentului economic "plătește pentru cât arunci", bazat pe unul sau mai multe dintre elementele: volum, frecvență de colectare, greutate, saci de colectare personalizați;
- colectarea separată a deșeurilor verzi (crengi rezultate de la tăierea/ toaletarea copacilor etc.), fără amestecarea cu alte tipuri de deșeurilor, cu stabilirea unui spațiu de stocare temporară a acestora și informarea cetățenilor;
- evidențierea cantitativă a deșeurilor din construcții și demolări generate la nivelul UAT, în vederea realizării pregătirii, organizării și gestionării activității de colectare a deșeurilor provenite de la lucrările de construcții/ desființare.

În cadrul controalelor tematice desfășurate în anul 2023 privind salubritatea localităților, respectiv cu ocazia verificării sesizărilor înregistrate la GNM-CJ Galați, s-au aplicat 76 de sancțiuni contravenționale, dintre care 50 avertismente și 26 amenzi în valoare de 700.000 lei; de asemenea, a fost înaintată o plângere penală către Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați cu privire la îngroparea și incendierea deșeurilor într-o comună din județ.

✓ În cadrul controalelor tematice privind salubritatea localităților derulate în anul 2023, Comisariatul Județean Galați a aplicat un număr de 69 sancțiuni contravenționale, dintre care 48 avertismente și 21 amenzi în valoare de 565.000 lei:

- pentru neatingerea de către UAT-uri a nivelului de pregătire pentru reutilizare și reciclare, au fost aplicate 35 sancțiuni contravenționale, din care 26 avertismente și 9 amenzi în valoare 240.000 lei;
- pentru depozitări necontrolate de deșeurilor, au fost aplicate 10 sancțiuni contravenționale, din care 7 avertismente și 3 amenzi în valoare 115.000 lei;

- pentru nedeplinirea declarațiilor prevăzute de OUG 196/2005 privind Fondul pentru mediu, art. 9, lit. p), au fost aplicate 6 sancțiuni contravenționale, din care 4 amenzi în valoare 20.000 lei și 2 avertismente;
 - pentru nerealizarea măsurilor stabilite la controalele anterioare, au fost aplicate 13 sancțiuni contravenționale, din care 10 avertismente și 3 amenzi în valoare 150.000 lei;
 - pentru neimplementarea sistemului de colectare separată a deșeurilor generate, au fost aplicate 2 amenzi în valoare 40.000 lei;
 - pentru nerespectarea prevederilor autorizației de mediu, au fost aplicate 2 avertismente serviciilor locale de salubritate.
- ✓ Urmare a controalelor efectuate la UAT-uri în anul 2023 pentru soluționarea sesizărilor adresate instituției, privind depozitări necontrolate de deșeuri, au fost stabilite măsuri corective privind salubritatea zonelor respective, monitorizarea acestora și a altor locații în care există tendința de abandonare a deșeurilor, fiind aplicate 10 sancțiuni contravenționale, respectiv: 5 amenzi în valoare de 135.000 lei și 5 avertismente.
- În perioada martie - aprilie 2023, s-au derulat controale neplanificate tematice dispuse de GNM - Comisariatul General la un număr de **10 UAT-uri din județ**, pe amplasamentul cărora s-au constatat (în cadrul tematicii privind salubritatea localităților desfășurată în anul 2022) depozitări ilegale de deșeuri în cantități semnificative. În urma verificărilor efectuate s-a constatat o stare de salubritate îmbunătățită față de anul precedent.
 - În perioada 07.06.2023 - 31.08.2023, s-a derulat Campania **Responsabilitate socială - colectare separată**, cu sloganul *Colectare separată pentru comuna ta curată*, conform Acordului de parteneriat încheiat cu Asociația Comunelor din România; în cadrul acestei campanii s-au efectuat controale la toate UAT-urile din județ, având ca scop informarea, conștientizarea și sensibilizarea comunităților cu privire la colectarea separată, prevenirea generării de deșeuri și reducerea abandonării acestora.

Cu stimă,
BEJAN Cornel Ionut
Comisar Sef

Avizat,
Savu Vincentiu Lucian
Consilier Juridic

Elaborat: Cornea Liliana - Comisar

Avram Madalina - Comisar